

Møte mellom Nasjonalbiblioteket og BIBSYS om Samisk bibliografi 7. oktober 2009 - referat

Sted: BIBSYS, Abelsgate 5, Trondheim Dato: Onsdag 7. oktober 2009 Referent: Frank B. Haugen	
Til stede:	Til stede fra Nasjonalbiblioteket: Eli K. Svingeseth, Gunnar Hagen, Brynhild Utne, Trine Anita Adolfsen og Frank B. Haugen Til stede fra BIBSYS: Gunvald Strømme, Jan Erik Garshol, Arnvid Hellebust, Anne Munkebyaune, Svenn Gjetø og Mari Ingberg

Statusrapport fra BIBSYS

BIBSYS har i september arbeidet med å få på plass tekniske løsninger for registrering/søking i bibliografier, i database og logikklaget (internt omtalt som Bifrost) som BIBSYS Embla (heretter Embla) benytter. All videreutvikling av registreringsgrensesnittet vil skje i Embla, Telnets-versjonen (blåskjermen) vil det ikke bli gjort noe med. BIBSYS presenterte kort Embla og planer knyttet til utviklingen av dette grensesnittet. Målet er at en fra årsskiftet skal kunne utføre alle nødvendige arbeidssteg for å vedlikeholde Samisk bibliografi (heretter SB) i Embla. Behovet for å bytte mellom Embla og Telnets skal bli minimert. Telnets-versjonen vil på sikt bli lagt død.

Arbeidet med bibliografier og autoritetsregister i BIBSYS fortsetter i 3-6 måneder framover. Det er 6 personer hos BIBSYS som er involvert i dette arbeidet (organisert som et team).

BIBSYS benytter SCRUM-metodikk, der en utarbeider "user stories" knyttet til ønsket funksjonalitet. Ut i fra disse "ønskene", knyttes det akseptansetester, for å evaluere om ønsket funksjonalitet er oppnådd. Arbeidet deles inn i bolker (en såkalt "sprint"), der en ser på et spesifikt problemområde i en måned for så å evaluere om ønsket funksjonalitet er oppnådd. Det er opp til Nasjonalbiblioteket (heretter NB) å stoppe prosessen, når løsninga er tilstrekkelig.

Planene for oktober er å implementere et grensesnitt for å legge til dokumenter i en valgfri bibliografi i Embla, samt å se på registrering av artikler (I-analytter). BIBSYS ønsker seg her innspill fra oss (som en brukergruppe), helst i form av "user stories". Videre planer omfatter utvikling av autoritetsregistre i BIBSYS (inkludert Nasjonalt autoritetsregister for personnavn og korporasjonsnavn). BIBSYS og NB vil møtes 20. oktober for å diskutere autoritetsregistre.

Statusrapport fra NB og videre planer/prioriteringer for nasjonalbibliografiene

NB har fokus på å få konvertert nasjonalbibliografiene til BIBSYS-databasen og tilrettelagt i BIBSYS for videre registrering og visning av bibliografiene her. Samisk bibliografi har her første prioritet. Neste base som er prioritert er Norbok-basen.

BIBSYS etterlyste her en klarere prioritering fra NB sin side av hvilke bibliografier som skal importeres. De ønsket seg også tidsestimater for når den enkelte bibliografi ønskes importert og gjerne

med et estimering av hvor problematisk NB tror en slik import vil være. Signalet vil bli tatt med tilbake til NB.

NB har også startet et arbeid med å se på registreringspraksis på tvers av nasjonalbibliografiene og hvilke krav og ønsker NB har til endringer av funksjonalitet, marcfelt osv. i BIBSYS-basen. Dette arbeidet er nettopp startet og informasjonen må samordnes internt i NB.

BIBSYS viste her til notatet "Nasjonalbibliotekets krav til produksjon av bibliografier i BIBSYS", datert 24.08.2009, og påpekte at notatet trenger noen presiseringer knyttet til kapitlet om emneord. Notatet tar opp autoritetsregister for emneord men sier lite om hvordan emneordene skal behandles i selve postene. Skal objektposten inneholde informasjon om hvilke emneord som hører til hvilken bibliografi? Dette burde notatet si noe om. Pr. i dag har BIBSYS bare mulighet for å si hvilket bibliotek et emneord er tilknyttet. BIBSYS ønsker videre at dette notatet samler alle NBs krav og ønsker og blir oppdatert fortløpende. BIBSYS ønsker å forholde seg til færrest mulig dokumenter og ønsker derfor at NB samordner sine innspill her. Signalet vil bli tatt med tilbake til NB.

Av spesialbibliografiene blir Hamsun-bibliografien lansert i slutten av oktober. Her har det vært noe arbeid knyttet til konvertering av Tromsø-basen inn i BIBSYS-katalogen og oppretting av postene. For spesialbibliografiens del er mye løst i BIBSYS nå, ved at BIBSYS kan samhandle med EndNote og bibliografi-merking er på plass i basen. Det arbeides for tiden i NB med neste års forfatterjubileum. I den forbindelse er arbeidet med en Bjørnson-bibliografi godt i gang i BIBSYS-basen. Her kan det være et behov for å importere poster fra andre baser, primært artikkelposter fra Norart. BIBSYS ba om at NB sendte dem en arbeidsbeskrivelse knyttet til arbeidet vi gjør med Bjørnson-bibliografien.

Artikkelregistrering i BIBSYS

Diskusjonen baserte seg her på notatet "Tilpassninger [sic] i BIBSYS for å kunne importere NORART". Dette er et 10-punkts notat som også SB har vært delvis delaktig i. Dette notatet er grunnlaget for de "user stories" som BIBSYS skal arbeide med i oktober knyttet til artikkelregistrering. BIBSYS ønsket her å diskutere enkelte av punktene nærmere (spesielt pkt. 1, 5, 6 og 10):

Pkt. 1. 040 – god ide, må vite kva det skal brukast til i ein global setting i BIBSYS

NB har foreslått at BIBSYS innfører marcfelt 040 (Cataloguing source) fra MARC 21, for kildeangivelse. SB bruker dette marcfeltet for kildeangivelse. BIBSYS lurte på om en slik kildeangivelse kan registreres utenfor marc, i et administrativt datafelt på objektfil, da BIBSYS-MARC ikke nå har noe som tilsvarende dette marcfeltet. For at det skal være aktuelt, må det ikke være noe behov for å vise feltet eksternt. NB bekreftet at dette feltet ikke trenger å vises eksternt.

Videre lurte BIBSYS på om feltet bare skulle knyttes til bibliografier og bibliografiposter eller om vi så for oss en utvidet bruk (også i rene katalogposter). Skal informasjonen i så fall endres hvis noen korrigerer en post i BIBSYS. Vi konkluderte at saken må diskuteres videre. Uavhengig av løsning som velges, er det viktig at informasjonen om katalogiseringskilde tas vare på ved konvertering av Samisk bibliografi.

Pkt.4. Felt for sammendrag (520)

BIBSYS arbeider med dette nå. BIBSYS vil lagre sammendrag i marcfelt 520, men legge disse dataene på innholdsfil. Registreringen vil være i Embla. Norart poengterte at 520 må være søkbart.

Pkt. 5. Lenking til web-dokument

Problemet er her først og fremst knyttet til spesialbibliografier. NB ser for seg at det vil oppstå tilfeller da enkeltnoter i postene blir så omfattende at det er ønskelig å lenke noten til posten som et web-dokument, for å spare plass i posten. Dette kan kanskje gjøres på tilsvarende måter som for innholdsfortegnelser og bokomtaler i BIBSYS i dag? BIBSYS ønsker seg litt nærmere informasjon om slike noter og eksempler som viser en typisk note av denne typen. Trine ser på saken og informerer BIBSYS nærmere.

Pkt. 6. Koding av vitenskapelig dokument

Dette punktet går på avlevering til ITAR. Dette er noe BIBSYS allerede gjør i dag (poster som kodes med 008 \$n v (vitenskapelig) sendes til ITAR). Norart leverer også til ITAR i dag. Spørsmålet er om det er behov for noen tilpasninger i BIBSYS hvis Norart skal kunne levere til ITAR når Norart begynner å registrere i BIBSYS-basen. BIBSYS undersøker med ITAR.

I tillegg er det viktig at bare korrekturleste poster eksporteres til ITAR. Norart merker derfor poster som skal sendes til ITAR med korrekturdato, slik at samme post ikke blir eksportert flere ganger. BIBSYS ser på om dette representerer et problem og eventuelt hvordan det kan løses.

Pkt. 10. Lenking ut fra post

Spørsmålet her er knyttet til lenking for eksempel mellom en bokanmeldelse (kan være en I-analytt) og boka som blir anmeldt. Et annet eksempel kan være sammenlenking av innleggene i en tidsskriftsdebatt. Dette er typiske relasjoner i SB og Norart. Trenger vi innføre nye lenkefelt i BIBSYS for slik lenking ut over det spesifikke lenkefeltene i 77x-78x i BIBSYS-MARC? Holder det med 787, ikke spesifisert relasjon? BIBSYS lurte på om informasjonen her skal med i visning og om den skal være søkbar. Slik informasjon registreres i dag i SB og Norart som noter. Å kunne navigere mellom poster via en slik lenke er uansett interessant. Kan problemet løses utenfor BIBSYS-MARC på annen måte? BIBSYS tenker videre på dette.

Krav til registrering av analytter

I notatet "Nasjonalbibliotekets krav til produksjon av bibliografier i BIBSYS", pkt. 2.5 "Krav til registrering av analytter", stilte BIBSYS spørsmål ved avsnittet som omhandler registrering av vertsdokument uten dokid. (når det er behov for det). BIBSYS mente at dette kan løses på 2 måter: Enten ved å registrere en vertspost uten dokid. + analytter eller ved å ta i bruk et fullt utbygd marcfelt 773. Førstnevnte alternativ følger opp måten analytter registreres på i dag. Problemet med dette alternativet er at vertsposten ofte ikke skal med i bibliografi-visning. BIBSYS mente dette kunne løses ved å konvertere data ved bibliografi-visning, slik at analytten da inneholder opplysning vertsdokumentet. NB ser nærmere på dette.

Import av Samisk bibliografi

Vi hadde en runde på konkrete arbeidsoppgaver som må utføres før en import av SB er aktuell å starte.

1. Import av SB til BIBSYS

Arnvid har laget et uttrekk av marcfelter med få forekomster og ev. feilregistreringer i SB ut i fra en databasedump. Denne lista gjennomgås av Eli for eventuell oppretting i basen før import av SB starter. Er det ting her som er uteglemt i konverteringstabellen, tas det inn i denne. Arnvid ønsker også at det settes inn en kolonne til venstre i Exceltabellen. Dette ordner han selv, når det foreligger en oppdatert tabell fra NB. Videre opplyste BIBSYS om at det ikke er noen problemer med å vise og registrere samiske tegn korrekt, med unntak av ett tegn (dette tegnet finnes trolig i skoltesamisk og er lite brukt).

2. Import av navneformer med henvisninger før selve importen av basen

Siden SB ikke har en egen autoritetsfil, men har autoriserte navneformer som innføres i selve katalogpostene med tilhørende henvisninger, ønsker NB at disse navneformene med henvisninger importeres til BIBSYS autoritetsfil før selve importen av basen. Dette vil lette arbeidet med registrering til SB i BIBSYS. BIBSYS fant dette interessant og sa seg enig i at det var en god idé. Arnvid vil derfor gjøre et uttrekk av slike innførsler i den databasedumpen han allerede har, for testing på hvordan dette kan gjøres. Ut over det må vi bli enige om hvilket format disse innførslene med henvisninger skal ha, før arbeidet kan igangsettes. Trine lager et regelsett for uttrekk av slike autoriteter og sender det til Arnvid. Arbeidet med konvertering settes i gang på nyåret, rett før importen av basen.

Et annet problem knyttet til import av basen, er å få knyttet importerte poster til de riktige autoritetene i autoritetsregisteret. Ved import i dag til BIBSYS skjer det ingen slik kobling. BIBSYS vurderer om en slik kobling er mulig og hvordan det ev. skal løses.

Import av nasjonalbibliografier og endringer i BIBSYS-MARC

Under dette punktet diskuterte vi spesifikt krav og ønsker knyttet til SB, slik det er beskrevet i notatet "BIBSYS-felt som mangler for Samisk bibliografi (SB)", datert 5. oktober. Fra BIBSYS sin side ble det påpekt at de prinsipielt ikke har noe i mot å ta i bruk felter fra Marc 21 der det er mangler i BIBSYS-MARC, forutsatt at bruken av det aktuelle feltet er i henhold til intensjonen i MARC 21 og innføringen ikke kolliderer med eksisterende felt i BIBSYS-MARC. I noen tilfeller kan også BIBSYS vurdere å løse dette utenfor marc-formatet, hvis det er hensiktsmessig.

Det ble bestemt at BIBSYS går igjennom foreslåtte nye felter fra Marc 21 og ser nærmere på om bruken av disse feltene er dekt inn på andre måter i BIBSYS. Saksgangen videre er at nye felter som er foreslått tatt inn i BIBSYS-MARC blir sendt til BIBSYS Bibliografisk gruppe for uttalelse før det gjøres et endelig vedtak i BIBSYS på å innføre feltene. Jan Erik påpekte at BIBSYS trengte 1½ måned på seg for å ta seg av den tekniske biten, før en slik endring kan implementeres. BIBSYS ber derfor om at NB samler opp ønskede endringer i en større utredning (som dekker alle basene som skal importeres).

Emneord

Vi hadde en generell diskusjon rundt NBs forslag om å innføre \$2 (Source) fra Marc 21 i en rekke emneordsfelt, for å knytte et emneord til SB. Dette er ingen godt løsning, da den innebærer et brudd med intensjonen for dette feltet i Marc 21. \$2 (Source) skal ikke inneholde en kode for "eier", men en kode for "kilde" (i form av en tesaurus, et emneordssystem eller lignende). Vi kom fram til at dette trolig likevel kan løses langt på vei, siden emneord i BIBSYS er knyttet til bibliotekskode. Denne kombinasjonen

bibliografimerking (nå 899) – bibliotekskode (nå sa) – emneord (for eksempel 650) – Kilde (\$2)

vil trolig være tilstrekkelig for å knytte et gitt emneord til en gitt bibliografi. En annen løsning kan her være at dette løses i et autoritetsregister for emneord, ved at det knyttes "eierkodning" e.l. til et gitt emneord.

650

NB har foreslått at 650 LC-emneord i BIBSYS-MARC omdefineres til et generelt emneordsfelt (slik det er i Marc 21). Marc 21 bruker her indikatorverdier til å angi hvilke type emneord som er registrert i felt 650 – her er LC-emneord ett av valgene. Så bruken av marcfeltet i BIBSYS i dag bryter ikke direkte med intensjonen i Marc 21. Likevel er det problematisk for BIBSYS å gjøre dette om til et generelt emneordsfelt i BIBSYS. Slik bruken er i Marc 21, skal også for eksempel MeSH registreres i 650. I BIBSYS finnes MeSH allerede i en egen marctag: 660. Prinsipielt betyr det at MeSH også bør flyttes til et ev. omdefinert marcfelt 650 i BIBSYS-MARC.

950 og 993

Dette er henvisningsfelt for emneord i SB i dag, henholdsvis henvisning til kontrollerte emneord i 650 (950) og henvisning til stedsemneord i 651 (993). Feltene er svært viktige for SB. Hvordan kan vi få med disse henvisningene over til BIBSYS, når BIBSYS ikke har autoritetsfil for emneord? BIBSYS lover at henvisningene uansett vil bli tatt vare på, i en overgangsperiode til det finnes en løsning. Vi ble enige om at disse feltene skal konverteres til 890 (950) og 894 (993) i BIBSYS midlertidig, til det foreligger en annen løsning. Disse marcfeltene må opprettes. Henvisningene blir dermed liggende i selve postene inntil videre.

BIBSYS ønsker også å diskutere hvilke prioriteringer som bør gjøres i forhold til ulike autoritetsregistre. Er emneordsregister mer interessant enn register over navneformer for personer osv.? Dette blir et tema på møtet om autoritetsregistre 20. oktober.

045

Dette feltet er et emneordsfelt i SB, årstall eller årsspenn som emneord. I BIBSYS er 045 knyttet kun til registrering av musikk i dag. Her registreres "kronologi", dvs. komposisjonsår. BIBSYS er enig i at bruken av feltet bør utvides til annet enn musikk, jf. Marc 21. For SB er det uansett viktig at det som er registrert i 045 i SB tas vare på ved konvertering.